

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ບົດລາຍງານວິຊາການ
ການແຍກເຫງົ້າລ້ຽງທົດລອງ 3 ວິທີ ດອກເຜີ້ງສະກຸນ *Dendrobium spp*
ທີ່ ບ້ານກາດໄຊ, ເມືອງນາໝີ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ໂດຍ: ຄຳພອນ ແສງດາລາ

ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້
ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມື ລາວ-ຊູແອດ

(ມັງກອນ ,2007)

ສາລະບານ

ເນື້ອໃນ	ໜ້າ
ຄຳຂອບໃຈ	3
ບົດຄັດຫຍໍ້	4
ສະພາບທົ່ວໄປ	5
ຄວາມເປັນມາຂອງດອກເອື້ອງ ຊະນິດ Dendrobium .spp (Orchids background)	5
ຈຸດປະສົງ	8
ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	8
ຈຳນວນຄົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	10
ຜົນໄດ້ຮັບ	10
ວິຈານຜົນ	13
ສະຫຼຸບຜົນ	13
ຂໍ້ສະເໜີແນະ	14

ຄຳຂອບໃຈ

ການສຶກສາການຂະຫຍາຍພັນດອກເຜີ້ງດ້ວຍຫລາຍວິທີ ແມ່ນໄດ້ທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກການຊ່ວຍເຫລືອລ້າຂອງ ຊິດາຊຶ້ງມີເຂດສຶກສາຢູ່ບ້ານກາດໄຊ, ເມືອງນາໝີ, ແຂວງອຸດົມໄຊຊຶ້ງເປັນໄລຍະເວລາການສຶກສາຢູ່ 15 ເດືອນ, ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າເອງຂໍຂອບໃຈມາຍັງໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອລ້າຊິດາໂດຍສະເພາະແມ່ນທ່ານ ສີສິງຄາມ ມະຫາທິລາດຜູ້ປະ ສານງານໂຄງການທີ່ໃຫ້ການສຳໜັບສະໜູນ, ຂອບໃຈມາຍັງຫ້ອງການປະສານງານເມືອງນາໝີ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງທີ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ແລະ ຂໍຂອບໃຈມາ ຍັງພະນັກງານຮ່ວມວຽກ ແລະ ຜູ້ປະສານງານໂຄງການຍ່ອຍຄົນຄວ້າປ່າໄມ້, ທ່ານ ອຸລາທອງ ວົງວຽງຄຳ ແລະ ທ່ານ ສຸວັນທອງຊຶ້ງເປັນຜູ້ຊ່ວຍວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ອອກແບບປຶ້ມແລະ ພິເສດຂອບໃຈມາຍັງ ທ່ານ ຄຳໄພ ມະນີວົງ ຫົວ ໜ້າ ພະແນກຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ທ່ານເຄີຍໄດ້ໃຫ້ການຊີ້ນຳຕໍ່ກິດຈະກຳທີ່ກ່າວນີ້ ແລະ ທ່ານ ຈັນສະໝອນ ພົງອຸດົມ ຫົວໜ້າສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ ຕິດຕາມຊີ້ນຳຕໍ່ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້.

ດ້ວຍວ່າການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວນີ້ຈະເປັນວຽກງານທີ່ນ້ອຍ ແລະ ມີໄລຍະເວລາການທົດລອງບໍ່ຍາວ ແຕ່ກໍ່ມີຫລາຍສິ່ງຫລາຍຢ່າງທີ່ຈະເປັນເງື່ອນໄຂພໍທີ່ຈະນຳເອົາເຕັກນິກທີ່ໄດ້ທົດລອງຜ່ານມາ ເພື່ອນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ຫຼື ນຳໄປໃຊ້ໄດ້ໃນລະດັບຄອບຄົວ, ສ້າງເປັນລາຍຮັບບໍ່ຫລາຍກໍ່ໜ້ອຍຕໍ່ການປູກດອກເຜີ້ງຂອງທ່ານ ແລະ ກິດຈະກຳ ດັ່ງກ່າວນີ້ກໍ່ຈະໄດ້ມີການສືບຕໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ເກີດດອກອອກຜົນໃນອານາຄົດຂ້າງໜ້າ.

ບົດຄັດຫຍໍ້

ດອກເຜິ້ງ ຫຼື ດອກເອື້ອງທີ່ມີຢູ່ໃນທົ່ວໂລກມີປະມານ 2,500 ຊະນິດ ແລະ ສັງກັດຢູ່ໃນ 170 ສະກຸນ, ໂດຍການສຳຫລວດຄົ້ນພົບຢູ່ໃນ 4 ປະເທດໃກ້ຄຽງ ມີປະມານ 1,400 ຊະນິດ. ໃນນີ້ໄດ້ຄົ້ນພົບແລ້ວວ່າໄດ້ມີຈຳນວນ 170 ສະກຸນ 333 ຊະນິດທີ່ເກີດມີຢູ່ໃນປະເທດ ສປປລາວ ແລະຄາດວ່າຍັງຈະມີຫລາຍຊະນິດກວ່ານີ້ຖ້າຫາກໄດ້ມີການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າເຖິງຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງດອກເຜິ້ງອີກ.

ດອກເຜິ້ງຫລາຍຊະນິດໄດ້ກາຍມາເປັນທ່າແຮງທາງດ້ານເສດຖະກິດອັນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງຊາດໄດ້ເຊັ່ນ: ດອກເຜິ້ງສະກຸນ *Dendrobium spp* ທີ່ເຂົາເຈົ້ານຳເອົາ ດອກ, ຮາກ ແລະ ລຳຂອງດອກເຜິ້ງ ຕາກແດດແຫ້ງສົ່ງອອກໄປບຸນແຕ່ງເປັນສະໝຸນໄພ ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ນຳເອົາໄປຂະຫຍາຍພັນ ເຊັ່ນ: ບໍລິສັດຈີນທີ່ສ້າງສວນຂະຫຍາຍພັນທີ່ຢູ່ເມືອງໄຊແຂວງອຸດົມໄຊ ເປັນເນື້ອທີ່ໃຫຍ່ຫລາຍກວ່າ 100 ເຮັກຕາ.

ກ່ອນໜ້ານີ້ຕໍ່ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວມານັກວິຊາການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ເຫັນແນວໂນ້ມການຈະນຳໄປສູ່ການທີ່ຈະສູນພັນ ແລະ ຈະຫລຸດໜ້ອຍຖອຍລົງແຕ່ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຜູ້ບໍລິໂພກຍັງມີສູງຈຶ່ງໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຕໍ່ການຊອກຫາວິທີທາງການຂະຫຍາຍພັນ, ດ້ວຍການແຍກເຫງົ້າເພາະລ້ຽງໃສ່ສິ່ງທີ່ດຽວດ້ວຍຫລາຍວິທີເຊັ່ນ: ການແຍກເຫງົ້າເພາະລ້ຽງໃສ່ຮ້ານດ້ວຍກະແຕະໄມ້ປ່ອງ, ການແຍກເຫງົ້າເພາະລ້ຽງໃສ່ໜານຫີນປະສົມຊາຍຫຍາບແລະ ການແຍກເຫງົ້າເພາະລ້ຽງໃສ່ໃສ່ທ່ອນໄມ້ສັກ ຈຳນວນສິ່ງເພາະລ້ຽງລະ 200 ເຫງົ້າ

- ຄ່າສະເລ່ຍຂອງໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຄວາມຍາວຂອງລຳໃນ 3 ສິ່ງທີ່ດຽວນັ້ນເຫັນວ່າການແຍກເຫງົ້າລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ສັກຈະຂະຫຍາຍຕົວດີກວ່າວິທີທີ່ແຍກເຫງົ້າລ້ຽງໃສ່ຮ້ານກະແຕະໄມ້ປ່ອງ ແລະ ດີກວ່າການແຍກເຫງົ້າລ້ຽງໃສ່ໜານຫີນປົນກັບຊາຍ
- ການຂະຫຍາຍໂຕທາງດ້ານການແຕກໜໍ່ໃໝ່ ແມ່ນຈະໄດ້ຜົນດີໃນໄລຍະທີ່ມີການເພາະລ້ຽງດອກເຜິ້ງທີ່ມີອາແຕ່ 2 ເດືອນ ຫາ ໄລຍະ 11 ເດືອນ, ຫລັງຈາກນັ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕຈະລຸດລົງໄປເລື້ອຍໆ.
- ນ້ຳໜັກຂອງການແຍກເຫງົ້າກ່ອນ ແລະ ຫລັງຂອງການເພາະລ້ຽງນັ້ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນພຽງເຫລັກໜ້ອຍ ຊຶ່ງແມ່ນຕົວຢ່າງທີ່ລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ຈະມີນ້ຳໜັກແຕ່ 0,2 ແລະ 1,2 ກິໂລກຼາມ, ຫຼື ເທົ່າ 240kg ຕໍ່ 200 ເຫງົ້າ ຕໍ່ 14 ເດືອນ ລ້ຽງໃສ່ຮ້ານກະແຕະໄມ້ປ່ອງ ແຕ່ 0,2 ຫາ 1,1 ກິໂລກຼາມ ຫຼື 220kg ຕໍ່ 200 ເຫງົ້າ ຕໍ່ 14 ເດືອນ ແລະ ລ້ຽງໃສ່ໜານຫີນປະສົມກັບຊາຍແຕ່ 0,2 ຫາ 0,9 ຫຼື 180kg ຕໍ່ 14 ເດືອນ ແລະ ລາຄາຊື້ຂາຍກິໂລກຼາມລະ 3,500 ກີບ.

I. ສະພາບທົ່ວໄປ.

ແຂວງອຸດົມໄຊ ເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ໃຫຍ່ອັນດັບ 9 ຂອງ ສປປລາວ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ 15,370 ກມ² (6,5% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດຂອງປະເທດ). ເປັນແຂວງທີ່ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເສັ້ນຂະໜານ 21° 15′ ເໜືອ ແລະ 20° 30′ ເໜືອ, ໃນໃຈກາງຂອງພາກເໜືອຂອງ ສປປລາວ ແລະເປັນເຂດທີ່ມີພູຊັນ ໂດຍຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງລະຫວ່າງ 300-1,850 ແມດ. ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດຈີນ 15 ກິໂລແມດ ທາງເໜືອ ແລະມີຊາຍແດນຕິດກັບ 5 ແຂວງຄື: ຜົ້ງສາລີ, ຫລວງນ້ຳທາ, ຫລວງພະບາງ, ບໍ່ແກ້ວແລະ ໄຊຍະບູລີ

ເມືອງຫລວງຂອງແຂວງ ແມ່ນເມືອງໄຊ ທີ່ມີໄລຍະທາງຫ່າງຈາກນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ 572 ກິໂລແມັດ ແລະປະກອບມີ 7 ຕົວເມືອງຄື : ເມືອງໄຊ, ນາໝີ, ງາ, ຫລາ, ແບ່ງ, ຮຸນ ແລະ ເມືອງປາກແບງ.

ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ 1995, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນແມ່ນ 2,4 ເປີເຊັນຕໍ່ປີ ຊຶ່ງຕໍ່າກວ່າໜ້ອຍໜຶ່ງ ຂອງອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະເທດ 2,5 ເປີເຊັນ(ສະຖິຕິ 1995)

ພົນລະເມືອງຢູ່ໃນແຂວງມີ 228,200 ຄົນ¹ (1998), ສະຕິພົນລະເມືອງປີ 1995 ມີ 210,207ຄົນ(4,6% ຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດໃນ ສປປລາວແມ່ນແຂວງທີ 10 ທັງດ້ານພົນລະເມືອງ) ຄວາມໜ້າແທ້ໝາຍທາງດ້ານປະຊາກອນແມ່ນ 13,7 ຄົນຕໍ່ ກມ² ເຫັນວ່າໜ້ອຍກວ່າຄວາມໜ້າແທ້ໝາຍສະເລ່ຍໃນທົ່ວປະເທດ 19ຄົນຕໍ່ກມ² ແລະ ການກະຈາຍຢູ່ຂອງພົນລະເມືອງ ໃນຕົວເມືອງຕ່າງໆ ບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ

1.1 ອາກາດ

ອາກາດໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຢ່າງແຮງ ຈາກລົມມໍລະສູມຕາມລະດູການ, ກັບລົມມໍລະສູມຊູ່ມຊື່ນຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຈາກເດືອນເມສາເຖິງເດືອນຕຸລາ ທີ່ນຳເອົາປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍ 89%ຂອງນ້ຳຝົນປະຈຳປີ ຢູ່ໃນເມືອງໄຊ. ໃນລະດູແລ້ງໃນທ້ອງເດືອນພະຈິກ ເຖິງ ເດືອນມີນາບາງເດືອນບໍ່ມີຝົນເລີຍ. ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍໃນທົ່ວແຂວງແມ່ນປະມານ 1,900ມມ ສູງຂຶ້ນເຖິງ 2,600ມມ

ເມືອງນາໝີນອນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ 700ມ ແລະ ມີຄວາມໜາວຫລາຍກວ່າ ເມືອງໄຊ ເດືອນທີ່ໜາວກວ່າໝູ່ແມ່ນ ເດືອນ ມັງກອນ ແລະ ກຸມພາ.

ພະນັກງານໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າດຳເນີນໄດ້ຂຶ້ນໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຢູ່ແຂວງພາກເໜືອໂດຍແມ່ນການກະຕຸ້ນການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ(ທົດລອງລ້ຽງດອກເອື້ອງ)ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຮ່ວມກັບທ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເມືອງນາໝີ ໂດຍການມີການວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຮ່ວມກັນລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

II. ຄວາມເປັນມາຂອງດອກເອື້ອງ ຊະນິດ Dendrobium .spp (Orchids background)

ດອກເຜິ້ງຊະນິດນີ້ມີຫລາຍຢູ່ໃນເຂດ6 ແຂວງພາກເໜືອຂອງລາວ ແລະ ກໍ່ຍັງເປັນຊະນິດພັນທີ່ມີປະໂຫຍດ ທັງຍັງເປັນສິນຄ້າເພື່ອການສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ດອກເຜິ້ງກໍ່ໄດ້ກາຍເປັນທ່າແຮງອັນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນດ້ານເສດຖະກິດ ແລະການຄ້າເພື່ອການສົ່ງອອກທີ່ດີ, ໃນປັດຈຸບັນຢູ່ໃນແຂວງຜົ້ງສາລີໄດ້ມີ

ໂຮງງານປຸງແຕ່ງລຳຕົ້ນຂອງດອກເຜິ້ງຊະນິດນີ້ ໂດຍການນຳເອົາໄປຕາກແດດໃຫ້ແຫ້ງ ແລ້ວຊອຍເປັນຕ່ອນນ້ອຍເພື່ອປຸງແຕ່ງເປັນຢາສະໝຸນໄພຂາຍພາຍໃນ ແລະ ລົງອອກເປັນສິນຄ້າ ແລະ ອີກຢ່າງໜຶ່ງຕົ້ນດອກເຜິ້ງນັ້ນກໍ່ເປັນຕົ້ນໄມ້ທີ່ພິເສດຫລາຍດ້ານ, ການດຳລົງຊີວິດຂອງມັນກໍ່ແຕກຕ່າງຈາກພືດຊະນິດອື່ນ, ສະກຸນດອກເຜິ້ງເປັນພືດ ທີ່ມີດອກ, ຊໍ່ດອກ, ແລະ ໃບທີ່ສວຍງາມ, ນອກຈາກຈະສວຍງາມແລ້ວ ດອກເຜິ້ງຫລາຍຊະນິດຍັງນຳມາສະກັດເອົາກິ່ນປະສົມເປັນນ້ຳຫອມ ແລະ ປະສົມຢາສະໝຸນໄພຈີນເພື່ອປິ່ນປົວພະຍາດຂອງຄົນມະນຸດ.

ດອກເຜິ້ງເປັນພືດທີ່ມີຄຸນຄ່າກັນປູກຫລາຍຢູ່ເຂດເອເຊຍຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ເຊັ່ນ: ປະເທດໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ປະເທດຈີນ. ສະກຸນດອກເຜິ້ງທີ່ຜ່ານການສຳຫລວດຢູ່ໃນ 4 ປະເທດທີ່ໃກ້ຄຽງມີປະມານ 1.400 ຊະນິດ ແລະ ສັງກັດຢູ່ໃນ 170 ສະກຸນ. ໃນຕະກຸນດອກເຜິ້ງທີ່ຄົ້ນພົບຢູ່ໃນໂລກນີ້ມີທັງໝົດປະມານ 25.000 ຊະນິດ, ຊຶ່ງລວມທັງຕົ້ນທີ່ມີຮູບຮ່າງລັກສະນະຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຕົ້ນຂະໜາດໃຫຍ່. ມາເຖິງປັດຈຸບັນນີ້ການຄົ້ນຄວ້າຫາຊະນິດພັນ, ສະກຸນ ແລະ ຕະກຸນນັ້ນກໍ່ເຫັນວ່າຫລາຍໆປະເທດໄດ້ປະຕິບັດມາ, ນອກນັ້ນຍັງໄດ້ມີຫລາຍໆປະເທດທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີການປະສົມພັນດອກເຜິ້ງຂ້າມສະກຸນ ມີປະມານ 3.000 ຄູ່ປະສົມ. ແຫລ່ງກຳເນີດພັນດອກເຜິ້ງທີ່ເກີດຢູ່ໃນປ່າທຳມະຊາດ ມີ 2 ແຫລ່ງກຳເນີດຄື: ຢູ່ລາຕິນອາເມລິກາ ແລະ ເອເຊຍ, ສ່ວນຢູ່ລາຕິນອາເມລິການັ້ນ ແມ່ນເປັນອານາເຂດຂອງອາເມລິກາກາງທີ່ຕິດຕໍ່ກັບເຂດພາກເໜືອຂອງອາເມລິກາໃຕ້.

ພະນັກງານໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າດ້ານປ່າໄມ້ ໄດ້ຂຶ້ນໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຢູ່ແຂວງພາກເໜືອໂດຍແມ່ນການກະຕຽມການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ທົດລອງລ້ຽງດອກເອື້ອງ) ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຮ່ວມກັບຫ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເມືອງນາໝີ ໂດຍການມີການວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຮ່ວມກັນລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

ດອກເຜິ້ງທຳມະຊາດຫລາຍຊະນິດພັນໄດ້ຖືກຜົນກະທົບຢ່າງໜັກໜ່ວງຈາກໄພທຳມະຊາດດ້ວຍກັນ ຫຼື ໂດຍ ພໍ່ຄ້າ, ແມ່ຄ້າເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີການເກັບໄປຂາຍ, ຈຳນວນດອກເຜິ້ງທີ່ເກັບຫລາຍຂຶ້ນຄືແນວນີ້ສາມາດເຮັດໃຫ້ມີການສູນພັນໄດ້ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການປົກປັກຮັກສາຈຳນວນທີ່ຍັງເຫລືອຢູ່ຢ່າງເຂັ້ມງວດກໍ່ຕາມ. ອີກບັນຫາໜຶ່ງສ່ວນຕ່າງໆຂອງດອກເຜິ້ງທີ່ເກັບໄປແລ້ວນັ້ນມັນຈະຕາຍໄປຢ່າງໄວວາໂດຍບໍ່ຕ້ອງມີການສົງໄສ. ຜູ້ຂາຍ ແລະ ຜູ້ສະສົມຈະໄດ້ເງິນ ແຕ່ຜົນເສຍຫາຍນັ້ນ ແມ່ນຜູ້ອື່ນໆເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ມີໂອກາດທີ່ຈະໄດ້ເຫັນດອກເຜິ້ງທີ່ມີສີ ສວຍສົດ ງົດງາມຢູ່ໃນແວດລ້ອມແບບທຳມະຊາດຂອງມັນ; ອີກບັນຫາທີສອງ ໂອກາດທີ່ຈະເລືອກເຟັ້ນ ແລະ ແຜ່ພັນອັນດີເລີດແນວນີ້ກໍ່ເສ້ຍໄປ, ຖ້າຫາກວ່າເຮົາຫາກມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ມັນກໍ່ອາດຈະເປັນແລ່ງລາຍຮັບທີ່ໝັ້ນຄົງໄດ້ຍືນຍາວ ແທນທີ່ຈະແມ່ນຜົນໄດ້ໄລຍະສັ້ນໆແກ່ກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ.

ຄວາມຮູ້ຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບການຈຳແນກຊະນິດພັນ, ການກະຈາຍພັນ, ການຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ນິເວດວິທະຍາຂອງຕົ້ນດອກເຜິ້ງຢູ່ໃນ 4 ປະເທດທີ່ໃກ້ຄຽງນີ້ກໍ່ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຄົບຖ້ວນ, ຍ້ອນວ່າເພິ່ນໄດ້ພົບຫລາຍໆຊະນິດທີ່ແຈກຢາຍຢູ່ໃນເຂດກວ້າງ ແຕ່ຢູ່ໃນເຂດແຈກຢາຍນັ້ນກໍ່ມີບາງບ່ອນໜ້ອຍໆເທົ່ານັ້ນ. ຂໍ້ສັງເກດຫຍໍ້ກ່ຽວກັບສະພາບການປູກປະດັບກໍ່ໄດ້ເວົ້າເປັນສ່ວນຫລາຍ ແຕ່ອັນຈະຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າມີຈັກສະກຸນ, ຈັກຊະນິດ ຫຼື ວ່າຊະນິດໃດແດ່ທີ່ອາດຈະຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ຈາກຜູ້ສະສົມເພື່ອການຄ້າຂາຍພວກມັນ.

ດອກເຜິ້ງຢູ່ໃນລາວປັດຈຸບັນຄິດວ່າຍັງມີຫລາຍຊະນິດທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຄົ້ນພົບ ແລະ ມີຫລາຍຊະນິດເປັນຕົວແບບທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ອະທິບາຍໃນການແຈກຢາຍຂອງດອກເຜິ້ງຢູ່ໃນທຳມະຊາດ ແລະ ອີກສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີຕົວແບບຊາກ

ແຫ່ງພຶດທິເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ຄົ້ນພົບຢູ່ລາວຈຳນວນ 170 ສະກຸນ, 333 ຊະນິດ ຢູ່ໃນທ່ີ ເກັບສະສົມຊາກແຫ້ງດອກເຜີ້ງແຫ່ງ ຊາດເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ສວນລວບລວມພັນດອກເຜີ້ງສິດທິມີຊີວິດເພື່ອການທົດລອງປະສົມພັນ, ເພື່ອການ ຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍຫລາຍວິທີ ແລະ ເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າວິທີລ້ຽງທີ່ດີໃນອານາຄົດ.

ການລ້ຽງດອກເຜີ້ງຈະລ້ຽງໃຫ້ດີ ຫຼື ບໍ່ດີນັ້ນກໍ່ຈະເສຍເວລາ ແລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເກືອບເທົ່າໆກັນ ເມື່ອເປັນດັ່ງນີ້ເຮົາກໍ່ຄວນ ທຳການລ້ຽງໃຫ້ມັນດີເລີຍກໍ່ຈະເປັນການດີກວ່າ ທັງຈະເປັນການປະຫຍັດເວລາ ແລະ ເງິນລົງທຶນໄປພ້ອມໆກັນ. ການ ລ້ຽງດອກເຜີ້ງທີ່ດີກໍ່ຕ້ອງຮູ້ວ່າດອກເຜີ້ງຊະນິດທີ່ຈະລ້ຽງນັ້ນມັນຕ້ອງການອັນໃດແດ່ເພື່ອເປັນປັດໃຈໃນການຈະເລີນ ເຕີບໂຕຂອງມັນ ຊຶ່ງພໍ່ຈະເປັນແນວທາງໄດ້ຄື:

- 1) ນ້ຳ
- 2) ຄວາມຊູ່ມຊື່ນໃນອາກາດ
- 3) ອຸນຫະພູມ
- 4) ການຖ່າຍເທອາກາດ
- 5) ແສງສະຫວ່າງ
- 6) ແນວພັນປູກ
- 7) ປູຍ ຫຼື ຝູ່ນ

ປັດໃຈຕ່າງໆເລົ່ານີ້ ເປັນເລື່ອງສຳຄັນ ແລະ ຈະຕ້ອງຮູ້ວ່າ ແຕ່ລະຢ່າງຂອງປັດໃຈນັ້ນມີໜ້າທີ່ແນວໃດ, ເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້ ເຂົ້າໃຈແຕ່ລະໜ້າທີ່ຂອງແຕ່ລະຢ່າງນັ້ນເອົາໄປນຳໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຕ້ອງການເຊັ່ນວ່າ:

- ວັດຖຸດິບຊະນິດໃດທີ່ຄວນໃຊ້
- ຕ້ອງການນຳໃຊ້ເປັນຈຳນວນເທົ່າໃດ
- ໃນເວລາໃດ

ເພື່ອໃຫ້ດອກເຜີ້ງໄດ້ຮັບໃນປະລິມານທີ່ດີທີ່ເໝາະສົມກັບເວລາທີ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບ, ຖ້າເຮົາຫາກຮູ້ໄດ້ຄືແນວນີ້ເຮົາບໍ່ ຕ້ອງມີການສົງໄສຫຍັງເລີຍວ່າມັນໄດ້ດີ ຫຼື ບໍ່ດີ. ໃນທີ່ໄດ້ກ່າວມານີ້ອັນທີ່ເປັນປັດໃຈຕົ້ນຕໍນັ້ນແມ່ນນ້ຳ, ນ້ຳຈະເປັນໂຕ ບັນທອນການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ຍ້ອນວ່ານ້ຳຈະເປັນຜູ້ໄປລະລາຍປູຍໃຫ້ແກ່ຕົ້ນໄມ້ໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງພຽງພໍ.

ການລ້ຽງດອກເຜີ້ງມີດອກນ້ອຍ ຫຼືໃຫຍ່ກໍ່ຕາມຄວນຈະມີຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນທີ່ວ່າ:

- ຕົ້ນດອກເຜີ້ງຈະເຕີບໂຕໄດ້ແນວໃດ
- ເຮັດແນວໃດຈະເຮັດໃຫ້ຮາກງາມ
- ເຮັດແນວໃດຈະເຮັດໃຫ້ຍອດງາມ
- ເຮັດແນວໃດຈະໃຫ້ດອກງາມ

ທັງໝົດນີ້ຈະເປັນຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ ຈຸດໝາຍປາຍທາງຂອງການລ້ຽງຕົ້ນດອກເຜີ້ງແມ່ນຢູ່ທີ່ດອກ ດອກຈະ ຕ້ອງມີອອກມາ ມີຄວາມງາມຕາມມາດຕະຖານຂອງພັນ ຄວາມຮູ້ເຫລົ່ານີ້ຈະໄປສູ່ຈຸດໝາຍປາຍທາງໄດ້ສະດວກຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງເປັນບັນຫາອັນຮີບດ່ວນສຳລັບນັກພຶດສາດທ້ອງຖິ່ນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສຶກສາ ແລະ ສ້າງຖານຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ອນທີ່ມັນຈະຫລ້າສວາຍເກີນໄປ.

III. ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອທົດລອງການການແຍກເຫຼົ້າດອກເຜິ້ງສະກຸນ *Dendrobium* sp ດ້ວຍ 3 ວິທີເພື່ອໃຫ້ໄດ້ວິທີການທີ່ດີໃນການເພາະລ້ຽງ ແລະ ໄດ້ປະລິມານຫລາຍ, ອັນທີ່ຈະເປັນສິນຄ້າ ແລະ ລາຍໄດ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ປູກລ້ຽງດອກເຜິ້ງ.

IV. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

4.1 ການປະສານງານ

ພະນັກງານຮັບຜິດຊອບກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ກໍ່ໄດ້ຕິດຕໍ່ປະສານງານວຽກງານກັນລະຫວ່າງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງນາໝີ ແລະ ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າດ້ານປ່າໄມ້ຢູ່ຕະລອດເປັນຕົ້ນການຫ່າງຫາກະຕຽມວັດຖຸອຸປະກອນປູກສ້າງເຮືອນຮີ່ມ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຮ່ວມກັນ, ພະນັກງານກິດຈະກຳກໍ່ໄດ້ຈັດມອບໃຫ້ແກ່ຫ້ອງການກະສິກຳແລະປ່າໄມ້ເມືອງນາໝີ ໂດຍແມ່ນ ທ່ານ ສີຄາມ ແລະ ທ້າວ ບຸນຈັນ ນັ້ນເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ ໃນເວລາທີ່ທີມງານບໍ່ໄດ້ປະຈຳການ.

4.2 ສະຖານທີ່:

ບ້ານກາດໄຊ, ເມືອງນາໝີ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ທາງໂຄງການໄດ້ ທຳການທົດລອງລ້ຽງຢູ່ກອງເຮືອນຮີ່ມທີ່ສ້າງໄວ້ໃນຂະໜາດເຮືອນຮີ່ມ 15 x 20ມ ບ່ອນປູກສ້າງເຮືອນຮີ່ມນັ້ນແມ່ນໄດ້ປູກສ້າງໃສ່ເນື້ອທີ່ສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ເກົ່າຂອງໜ່ວຍງານປ່າໄມ້ ດ້ານຫລັງຂອງຫ້ອງວ່າການເມືອງນາໝີໂດຍນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ທັງໝົດເຮັດສວນທົດລອງ ຂະໜາດຄວາມກວ້າງ ແລະ ຍາວ ປະມານ 35ມ x 50ມ.

4.3 ການປູກສ້າງເຮືອນຮີ່ມ:

ພະນັກງານຮັບຜິດຊອບດ້ານກິດຈະກຳກໍ່ໄດ້ຂຶ້ນໄປສົມທົບກັບຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໃນນີ້ ພະນັກງານຫ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງນາໝີກໍ່ໄດ້ເປັນເຈົ້າພາບໃນການຫ່າງຫາກະຕຽມວັດສະດຸການປູກສ້າງເຮືອນຮີ່ມໃຫ້ພຽງພໍຈຳນວນ 1 ຫລັງ ຕາມທີ່ແຜນ ການໄດ້ລະບຸໄວ້ຮ່ວມກັນ, ແຮງງານແມ່ນໄດ້ຈ້າງປະຊາຊົນຢູ່ອ້ອມຂ້າງມາຈັດຮັບເໝົາປູກສ້າງ ແລະ ທີມງານກໍ່ໄດ້ຊື້ນຳທາງດ້ານເຕັກນິກການປູກສ້າງ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ນັ້ນຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ກໍ່ພ້ອມກັນປະຕິບັດຮ່ວມກັນ.

ຫລັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ສຳເລັດວຽກງານຕາມຄາດໝາຍ ພາຍຫລັງທີ່ສຳເລັດການປູກສ້າງເຮືອນຮີ່ມແລ້ວ ພະນັກງານສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ໄດ້ຈັດວາງຕາໜ່າງກັນແສງຢູ່ດ້ານເທິງນັ້ນສຳເລັດພ້ອມທັງການມັດຈ່ອງຕາໜ່າງໃຫ້ຕິດຈອດກັນເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ແສງແດດສ່ອງລົງ ຫາສິ່ງເພາະລ້ຽງໂດຍກົງ.

ໃນໄລຍະ ຕໍ່ມາຜູ້ຮັບຜິດຊອບກິດຈະກຳ ກໍ່ໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງຈ້າງຄົນອ້ອມຮົ່ວສວນຈຳນວນໜາມໝາກຈັບ 4 ຮາວ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 1.750ມ² ໂດຍການນຳໃຊ້ໄມ້ຫຼັກຮົ່ວຈຳນວນ 100ຫຼັກ..

4.4 ການປູກດອກເຜິ້ງ:

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກແບ່ງວຽກງານການແຍກເຫຼົ້າລ້ຽງ3ວິທີຄື:

ກ. ການຈັດຊື້ແນວພັນ

ແນວພັນດອກເຜີ້ງແມ່ນໄດ້ສົ່ງຊື້ນຳປະຊາຊົນທີ່ໃນບ້ານ ກາດໄຊ ມີຈຳນວນ 100 ກິໂລກຼາມ ພາຍຫລັງທີ່ປະຊາຊົນເກັບມາຈາກປ່າໄດ້ 4ວັນໂດຍບໍ່ໄດ້ຜ່ານການຄັດເລືອກເທື່ອ, ດອກເຜີ້ງຊື້ຊະນິດນາໆກາຍ ຫຼື ດອກເຜີ້ງນາໆນວນ

ຂ. ການຕັດແຍກເທົ້າແນວພັນ

ພາຍຫລັງທີ່ຊື້ແນວພັນມາແລ້ວ ກໍໄດ້ກະຕຽມຕັດແຍກແນວພັນອອກໃຫ້ມີລຳແກ່ ແລະ ອ່ອນສະໝໍ່າສະເໝີກັນ ແລະ ຈັດໃຫ້ເປັນໝວດຂອງສິ່ງທົດລອງ 600 ເທົ້າ

ຄ. ການປູກດ້ວຍການແຍກເທົ້າລ້ຽງໃສ່ຮ້ານ:

ວຽກງານນີ້ໄດ້ກະຕຽມການປູກໂດຍການນຳໃຊ້ຮ້ານທີ່ເຮັດດ້ວຍກະແຕະໄມ້ປ່ອງຊິ້ງໄດ້ຈັດເປັນຮ້ານທີ່ມີຂະໜາດຄວາມກ້ວາງ 1,50ມ, ຍາວ 9 ມ ແລະ ສູງຈາກໜ້າດິນປະມານ 0,5 ມ ພາຍຫລັງທີ່ສ້າງໜານປູກທົດລອງແລ້ວ, ທີ່ມາງານກໍໄດ້ວາງກະແຕະໄມ້ປ່ອງປູລົງພື້ນຕາມຄວາມຍາວຂອງໜານ, ຫລັງຈາກນັ້ນກໍໄດ້ນຳໃຊ້ເຫລັກລວດຂາວ ມັດຕາມລວງຍາວຂອງໜານເປັນຈຳນວນ 5 ແຖວ, ຕໍ່ມາກໍຈັດວາງດອກເຜີ້ງທີ່ມີການຈັດແບ່ງແລ້ວຕັ້ງພາກໃສ່ຕາມແນວຊື້ ທີ່ມີຂະໜາດຫ່າງກັນ 20x20ຊມ ເພື່ອສະດວກແກ່ການຕິດຕາມ, ສິ່ງທົດລອງນີ້ ມີທັງໝົດ 200 ຕົ້ນ ຫລັງຈາກນັ້ນກໍທົດນຳເຊົ້າ ແລະ ແລງ.

ງ. ການປູກດ້ວຍການແຍກເທົ້າລ້ຽງໃສ່ໜານທີ່ປະສົມຊາຍ ແລະ ກ້ອນຫີນ:

ວິທີນີ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກໍໄດ້ຈັດວາງສ້າງຂອບໜານດ້ວຍໄມ້ຈິງ ແລະ ໄມ້ປ່ອງ ຂະໜາດຄວາມສູງ 10 ຊມ, ຍາວ 9 ມ ແລະ ກ້ວາງ 1,20ມ, ຫລັງຈາກນັ້ນກໍນຳເອົາກ້ອນຫີນແຄມຫ້ວຍນຳໃຫ້ຍຂະໜາດກາງເພື່ອຮອງຟື້ນ ຕໍ່ມາກໍໄດ້ເອົາຊື້ຊາຍຫວ່ານໂຮຍປະສົມກັບຫີນດ້ານເທິງໜາປະມານ 15% ຂອງຈຳນວນຫີນ, ຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງມັດຮາວດ້ວຍເສັ້ນລວດເປັນຈຳນວນ 5 ແຖວ ເພື່ອເປັນຮາວສຳລັບຈ່ອງດຶງເທົ້າພັນໄວ້, ຕໍ່ມາເຮົາກໍນຳເອົາເທົ້າພັນທີ່ຕຽມໄວ້ທີ່ມີຈຳນວນລຳ 4-5 ລຳນັ້ນມາຕັ້ງລຽງຕາມແຖວຂອງເສັ້ນລວດໄລຍະຄວາມຫ່າງ20 ຊມຕໍ່ໜຶ່ງຕົ້ນ ລວມທັງໝົດ 200 ຕົ້ນ ຫລັງຈາກນັ້ນກໍທົດນຳໃສ່ຕົ້ນພັນໃນເວລາເຊົ້າ ແລະ ແລງ.

ຈ. ການປູກຕົ້ນດອກເຜີ້ງດ້ວຍການແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ຈຳນວນກຶ່ງພັນ 200 ຕົ້ນ:

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານວິທີນີ້ ໄດ້ຈັດກະຕຽມທ່ອນຂອງໄມ້ສັກທີ່ມີຂະໜາດໜ້າຕາງແຕ່ 3-5 ຊມx 30ຊມໂດຍມາຕັດໃຫ້ໄດ້ຂະໜາດດຽວກັນ, ຫລັງຈາກນັ້ນກໍໄດ້ນຳເອົາເທົ້າດອກເຜີ້ງທີ່ ຜ່ານການຄັດເລືອກ ແລະ ແຍກອອກແລ້ວມາມັດໃສ່ທ່ອນໄມ້ສັກ ດ້ວຍເຊືອກປໍສາ, ຈຳນວນເທົ້າທີ່ແຍກອອກມີຈຳນວນ ແຕ່ 3-5ລຳ, ຫລັງຈາກນັ້ນ

ກໍ່ບັກດ້ານເທິງຂອງທ່ອນໄມ້ສັກເພື່ອເປັນບ່ອນມັດຫລວດໃສ່, ຕໍ່ມາກໍ່ນຳໃຊ້ລວດເພື່ອມັດທ່ອນໄມ້ແຂວນໄວ້ຮາວໄມ້ທາງດ້ານເທິງ ຊຶ່ງມີຄວາມສູງປະມານ 1,50ມ, ຫ່າງກັນ 50ຊມ ຫລັງຈາກນັ້ນກໍ່ທຶດນ້ຳເຂົ້າ ແລະ ແລງທຸກໆວັນກ່ອນມີແສງແດດຮ້ອນ.

V. ຈຳນວນຄົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

ຈຳນວນພົນທີ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໃນໄລຍະທີ່ໄດ້ຮ່ວມເຮັດການທົດລອງນີ້ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນສອງພາກສ່ວນຄື: ສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນໄດ້ມາຈາກຫ້ອງການ ປະສານເມືອງນາໝີ ເປັນຜູ້ປະກອບໃຫ້ 1 ສະຫາຍ ແລະສ່ວນສຸດທ້າຍແມ່ນພະນັກງານຈາກໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ເປັນຜູ້ນຳພາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍການຊີ້ນຳທາງດ້ານ ເຕັກນິກແລະ ວິທີການໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມີແຜນເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມກັນ. ຜູ້ປະສານງານຢູ່ເມືອງກໍ່ແມ່ນໄດ້ມີໜ້າທີ່ທຶດນ້ຳ, ປົວລະບັດ ແລະ ຕິດຕາມວັດແທກການຈະເລີນເຕີບ

ໂຕຂອງສິ່ງທົດລອງຮ່ວມກັບພະນັກງານໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ ໂດຍປະຕິບັດຈົນຖືງມີສຸດທ້າຍຂອງກິດຈະກຳສິ້ນສຸດ.

VI. ຜົນໄດ້ຮັບ.

6.1. ເປີເຊັນການລອດຕາຍ

ຫລັງຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ເລີ່ມລົງມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການແຍກລ້ຽງດອກເອື້ອງດ້ວຍຫລາຍວິທີໄດ້ ອາຍຸ 2ເດືອນ ກໍ່ໄດ້ມີແຜນການເພື່ອຂຶ້ນໄປເກັບກຳຂໍ້ມູນຂອງເປີເຊັນການລອດຕາຍ ແລະ ປະຕິບັດການວັດແທກລວງສູງ ແລະ ເກັບຂໍ້ມູນ 3 ເດືອນຕໍ່ຄັ້ງຈົນສິ້ນສຸດການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ.

6.1.1 ສິ່ງທົດລອງທີ່ສ້າງໃສ່ທ່ອນໄມ້ ຈຳນວນ 200 ຕົວຢ່າງ

ສິ່ງທົດລອງທີ່ມັດລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ສັກແລ້ວມັດດ້ວຍເສັ້ນບໍ່ສາ, ໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນ ແຖວ, ຈຳນວນ 200 ຕົວຢ່າງ, ເປີເຊັນການລອດຕາຍ100%ໃນໄລຍະເບື້ອງຕົ້ນ 2 ເດືອນ, ຕໍ່ມາ 5-8 ເດືອນ ເປີເຊັນການລອດຕາຍມີຢູ່ ປະມານ 95%, ເດືອນທີ 11-14 ສຸດທ້າຍຂອງການທົດລອງຍັງເຫລືອ 90 ແລະ 89%.

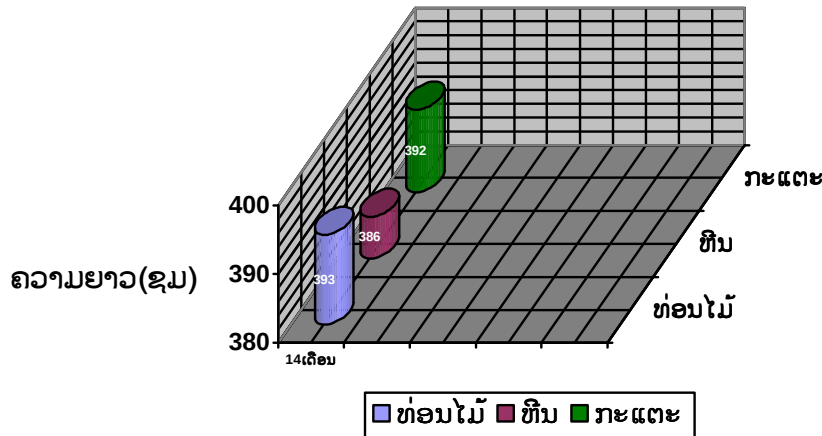
6.1.2 ສິ່ງທົດລອງທີ່ລ້ຽງໃສ່ຮ້ານທີ່ເຮັດດ້ວຍກະແຕະໄມ້ປ່ອງຈຳນວນ 200 ຕົວຢ່າງ

ສິ່ງທົດລອງໄດ້ວາງເປັນແຖວ 5 ແຖວທີ່ມັດຈ່ອງດ້ວຍເຫຼັກລວດສູງ 30 ຊມ, ເປີເຊັນການລອດຕາຍ98%ໃນໄລຍະ 2-11 ເດືອນ, ຕໍ່ມາ 14 ເດືອນ ເປີເຊັນການລອດຕາຍມີຢູ່ ປະມານ 85%

6.1.3 ສິ່ງທົດລອງທີ່ລ້ຽງໃສ່ໜານທີ່ມີກ້ອນຫີນ ແລະຊາຍປີນກັນຈຳນວນ 200 ຕົວຢ່າງ

ສິ່ງທົດລອງໄດ້ວາງອອກເປັນ ແຖວ 5 ແຖວ ທີ່ມັດຈ່ອງດ້ວຍເຫຼັກລວດ ສູງຈາກໜ້າດິນ30 ຊມ, ເປີເຊັນການລອດຕາຍ 98% ໄລຍະ2 -5ເດືອນເທົ່າກັນ, ຕໍ່ມາ 5-8 ເດືອນ ເປີເຊັນການລອດຕາຍມີຢູ່ ປະມານ 95%, ເດືອນທີ 14 ສຸດທ້າຍຂອງການທົດລອງຍັງເຫລືອ 45%.

ກຣາຟຟຶກ 1. ການຈະເລີນເຕີບໂຕ

6.2 ສັງລວມການຈະເລີນເຕີບໂຕເຕີບໃຫຍ່ຂອງດອກເຜິ້ງໂດຍການສົມທຽບຄ່າສະເລ່ຍຂອງດອກເຜິ້ງທີ່ທົດລອງທັງສາມວິທີ:

6.2.1 ການທົດລອງແຍກເຫຼົ້າລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້

ຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕວິທີແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ໃນໄລຍະ 2 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 11 ຊມ, ໄລຍະຕໍ່ມາ 5-8 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 21 ຊມ, ໄລຍະ 11 ເດືອນຍາວ 24 ຊມ ແລະ ໄລຍະ 14 ເດືອນ ສຸດທ້າຍມີຄວາມຍາວ 50 ຊມ.

6.2.2 ການທົດລອງແຍກເຫຼົ້າລ້ຽງໃສ່ກະແຕະໄມ້ປ່ອງ

ຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕວິທີແຍກລ້ຽງໄລຍະ 2 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 9 ຊມ, ໄລຍະຕໍ່ມາ 5-8 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 12 ຊມ ແລະ ໄລຍະ 11-14 ເດືອນຍາວ 21 ຊມ.

6.2.3 ການທົດລອງແຍກລ້ຽງໃສ່ໝານທຶນ ແລະ ດີນຊາຍ

ຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕວິທີແຍກລ້ຽງໄລຍະ 2 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 9 ຊມ, ໄລຍະຕໍ່ມາ 5 ເດືອນມີຄວາມຍາວສະເລ່ຍ 12 ຊມ, 8 ເດືອນ 25 ຊມ, ໄລຍະ 11 ເດືອນ 29 ຊມ ແລະ ໄລຍະ 14 ເດືອນຍາວ 24 ຊມ

6.3 ສັງລວມການເກີດຂອງໝໍ້ດອກເຜິ້ງສະເລ່ຍ ແຕ່ລະສິ່ງທົດລອງທີ່ແຕກຕ່າງກັນທັງສາມວິທີ

6.3.1 ສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້

ຈຳນວນໝໍ້ສະເລ່ຍໃນສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ ພາຍຫລັງທີ່ມີອາຍຸ 2 ເດືອນຈຳນວນ 51 ໝໍ້, ໄລຍະ 5 ເດືອນ 210 ໝໍ້, ໄລຍະ 8 ເດືອນມີ 310 ໝໍ້, 11 ເດືອນມີ 350 ໝໍ້ ແລະ ໄລຍະ 14 ເດືອນສຸດທ້າຍການທົດລອງ 100 ໝໍ້

6.3.2 ສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງໃສ່ທຶນ ແລະ ຊາຍ

ຈຳນວນໝໍ້ສະເລ່ຍໃນສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງ ພາຍຫລັງທີ່ມີອາຍຸ 2 ເດືອນຈຳນວນ 45 ໝໍ້, ໄລຍະ 5 ເດືອນມີ 75 ໝໍ້, 11 ເດືອນມີ 240 ໝໍ້ ແລະ ໄລຍະ 14 ເດືອນສຸດທ້າຍການທົດລອງ 25 ໝໍ້

6.3.3 ສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງໃສ່ກະແຕະໄມ້ປ່ອງ

ຈຳນວນໜ່ວຍສະເລ່ຍໃນສິ່ງທົດລອງທີ່ແຍກລ້ຽງ ພາຍຫລັງທີ່ມີອາຍຸ 2-5 ເດືອນຈຳນວນ 45 ໜ່ວຍກັນ, ໄລຍະ 8 ເດືອນມີ 125 ໜ່ວຍ ແລະ ໄລຍະ 14 ເດືອນສຸດທ້າຍການທົດລອງ 75 ໜ່ວຍ

ໝາຍເຫດ: ຈຳນວນໜ່ວຍທີ່ນັບ ແລະ ວັດແທກແມ່ນຈຳນວນທັງໝົດຂອງແຕ່ລະວິທີທົດລອງ 3 ວິທີ ມີ 600 ເທົ່າ

6.4. ສັງລວມຄ່າສະເລ່ຍນ້ຳໜັກຂອງລຳດອກເຜິ້ງກ່ອນການແຍກລ້ຽງ ແລະ ພາຍຫລັງສຳເລັດການເພາະລ້ຽງທັງສາມວິທີ ໂດຍສະເລ່ຍນ້ຳໜັກທີ່ຊົ່ງໄລຍະການເກັບຂໍ້ມູນອາຍຸ 14 ເດືອນ.

ການຕິດຊັງນ້ຳໜັກທັງສາມສິ່ງທົດລອງນີ້ແມ່ນໄດ້ຄິດໄລ່ເອົາຈຳນວນ 10% ຫຼື ເທົ່າກັບ 20 ເທົ່າຂອງລະວິທີການທົດລອງຈຳນວນທັງໝົດ 60 ເທົ່າຕໍ່ສາມວິທີ ແລະ ເພື່ອມາສົມທຽບໃສ່ກັນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

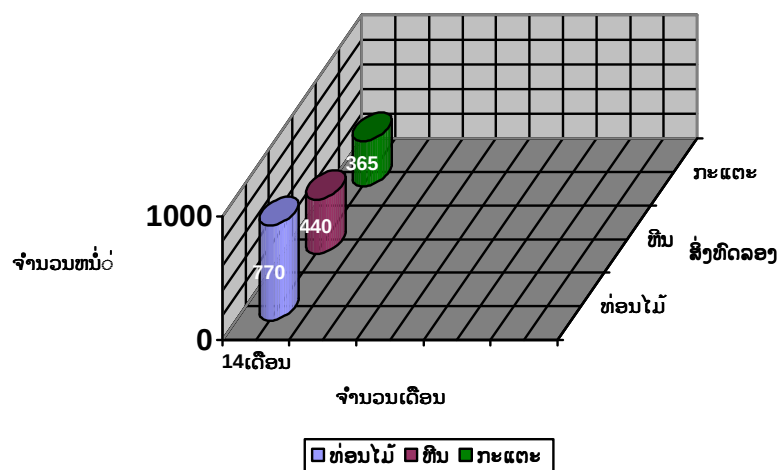
ຕາຕະລາງ2: ນ້ຳໜັກສະເລ່ຍຂອງແຕ່ລະແນວພັນ

ເນື້ອໃນສິ່ງທົດລອງ	ຕິດນ້ຳໜັກກ່ອນ(kg)	ຕິດນ້ຳໜັກຫລັງ(kg)
ສິ່ງທົດລອງແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້	0,2 (20 ເທົ່າ)	1,2 (20 ເທົ່າ)
ສິ່ງທົດລອງແຍກລ້ຽງໃສ່ນານຫີນ ແລະ ຊາຍ	0,2 (20 ເທົ່າ)	0,9 (20 ເທົ່າ)
ສິ່ງທົດລອງແຍກລ້ຽງໃສ່ກະແຕະໄມ້ປ່ອງ	0,2 (20 ເທົ່າ)	1,1 (20 ເທົ່າ)

6.5 ການບຳລຸງຮັກສາ:

- ການບຳລຸງຮັກສາສວນດອກເຜິ້ງນັ້ນໄດ້ມີການໃສ່ປູຍ 7ວັນ/1ຄັ້ງ ສູດ 21 21 21 ແລະ ໃຊ້ຢາວິດຕາມິນບີ 1 ຈຳນວນ 20gຕໍ່ນ້ຳ 20 ລິດ
- ການນຳໃຊ້ຢາປ້ອງກັນສັດຕູພືດແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ໃນໄລຍະລະດູແລ້ງ ຈຳນວນ 2 ອາທິດຕໍ່ໜຶ່ງຄັ້ງ,ຢາທີ່ໃຊ້ແມ່ນຢາແບນເລດ ໂດຍການນຳໃຊ້ນ້ຳ 20 ລິດຕໍ່ຢາ 1 ປ່ວງ

ກຣາບ 4 : ຈຳນວນໜ່ວຍສະເລ່ຍຂອງສິ່ງທົດລອງ

- ການຕິດຊັງນ້ຳໜັກຜົນຜລິດຂອງດອກເຜິ້ງພາຍຫລັງທີ່ສຳເລັດການເພາະລ້ຽງໃນໄລຍະ 14 ເດືອນ

VII. ວິຈານຜົນ

ຜ່ານການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທົດລອງການຂະຫຍາຍພັນດອກເຜິ້ງດ້ວຍ ຫຼາຍວິທີນີ້ໂດຍກຳນົດໄລຍະການທົດລອງ 14 ເດືອນ ມີຫຼາຍບັນຫາ ທີ່ໄດ້ພົບໃນເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ນັ້ນ:

ວິທີການທີ່ໄດ້ແຍກລ້ຽງດອກເຜິ້ງທັງ 3 ວິທີນີ້

● ວິທີ ທີ 1

ການແຍກເຫຼົ້າລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ເບິ່ງແລ້ວເຫັນໄດ້ວ່າມີເປົ້າເຊັ່ນການ ລອດຕາຍ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຄວາມຍາວຈຳນວນໜ້ອຍ ຫຼື ລຳທີ່ເກີດມາ ແລະ ຈຳນວນນ້ຳໜັກນັ້ນໄດ້ຮັບ ຜົນຫລາຍກວ່າວິທີທີ່ແຍກລ້ຽງໃສ່ຮ້ານທີ່ເຮັດດ້ວຍກະແຕະໄມ້ປ່ອງ ແລະ ໜານທີ່ເຮັດດ້ວຍຫີນປະສົມກັບດິນຊາຍ.

● ປັດໃຈອື່ນໆຕາມການສັງເກດໂດຍລວມແລ້ວທຸກວິທີການແຍກເຫຼົ້າລ້ຽງຈະມີການເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ປົ່ງໜ້ອຍ ຫລາຍ ແມ່ນ.

ຢູ່ໃນຊ່ວງໄລຍະລະດູແລ້ງຈົນເຖິງຕົ້ນລະດູຝົນໃນລະຫວ່າງເດືອນ ທັນວາ ຫາເດືອນ ມິຖຸນາ(126)ຂອງປີ ການເຕີບໂຕ, ການອອກໜ້າຈະຄ່ອຍໆຢຸດເຊົາແລະອີກປະການໜຶ່ງຮີ່ມຫຼືແສງສະຫວ່າງຢູ່ໃນເຮືອນເພາະລ້ຽງກໍ່ເປັນໄປໃຈຕໍ່ ການຈະເລີນເຕີບໂຕແຕ່ໃນຄັ້ງນີ້ເຫັນໄດ້ວ່າເຮືອນເພາະລ້ຽງມີແສງສະຫວ່າງຫລາຍກວ່າ50%.

VIII. ສະຫຼຸບຜົນ

ຜ່ານການທົດລອງການປູກດອກເຜິ້ງຊະນິດ ນາງກາຍ ຫຼື ນາງນວນ Dendrobium sp ດ້ວຍ 3 ວິທີມາເປັນໄລຍະ 14 ເດືອນຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກແຕ່ລະວິທີມີດັ່ງນີ້:

- ຄ່າສະເລ່ຍເປົ້າເຊັ່ນການລອດຕາຍທັງສາມວິທີໃນໄລຍະເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນມີການລອດຕາຍສູງ ແລະ ສະມາຊະເພນີ ກັນ, ແຕ່ເປົ້າເຊັ່ນລອດຕາຍຈະລຸດລົງໄປເລື້ອຍໆເທື່ອລະໜ້ອຍຈົນເຖິງໄລຍະເວລາສຸດທ້າຍຂອງກິດຈະກຳທີ່ ທົດລອງ 14 ເດືອນ .
- ຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຄວາມສູງ(ຍາວ)ຂອງ 3 ສິ່ງທົດລອງນັ້ນເຫັນໄດ້ວ່າການທົດລອງ ແຍກລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ນັ້ນ ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕດີກວ່າການຈະເລີນເຕີບໂຕທີ່ລ້ຽງໃສ່ຮ້ານກະແຕະໄມ້ປ່ອງ ແລະ ລ້ຽງໃສ່ຫີນ, ແຕ່ສິ່ງທົດລອງທີ່ລ້ຽງໃສ່ໜານຫີນປະສົມຊາຍການຈະເລີນເຕີບໂຕນັ້ນລຸດລົງໃນໄລຍະ ເດືອນສຸດທ້າຍຂອງການທົດລອງ
- ຄ່າສະເລ່ຍຂອງຈຳນວນໜ້າທີ່ເກີດຂຶ້ນມາໃໝ່ຫລັງຈາກມີທີ່ແຍກລ້ຽງທັງສາມວິທີເຫັນໄດ້ວ່າແຕ່ລະວິທີນັ້ນມີການ ຈະເລີນເຕີບໂຕດີ ແລະ ມີຈຳນວນໜ້າທີ່ເກີດມາໃໝ່ນັ້ນຫລາຍໃນໄລຍະ 2 ເດືອນ ຫາ 11 ເດືອນແລະອີກ 3 ເດືອນສຸດທ້າຍການຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າລົງ.
- ຄ່າສະເລ່ຍຂອງຈຳນວນຜົນຜະລິດຂອງລຳທັງສາມວິທີໂດຍເອົາຈຳນວນ10%ຂອງຈຳນວນຕົວຢ່າງ200ເຫຼົ່າ, ຜົນຮັບທີ່ອອກມາໂດຍສົມທຽບກັນກ່ອນ ແລະ ຫລັງການແຍກລ້ຽງນັ້ນເຫັນໄດ້ວ່າຈຳນວນນ້ຳໜັກທີ່ລ້ຽງໃສ່

ທ່ອນໄມ້ສັກຫລາຍກວ່າວິທີທົດລອງການແຍກລ້ຽງໃສ່ກະແຕະ ແລະ ການແຍກລ້ຽງໃສ່ໜານຫີນປົນກັບດິນ
ຊາຍ.

IX. ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຜ່ານການທົດລອງການຂະຫຍາຍພັນທັງສາມວິທີນີ້ໄດ້ເປັນສິ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທຸກໆພືດທີ່ມີຢູ່ໃນທຳມະຊາດ
ຍ່ອມຈະມີຄວາມຕ້ອງການຫລາຍໆປັດໃຈດ້ວຍກັນ, ການທີ່ຈະໃຫ້ການເພາະລ້ຽງໄດ້ຮັບຜົນດີນັ້ນເຮົາຈຳເປັນຈະຕ້ອງ
ໄດ້ມີການສຶກສາຫລາຍປັດໃຈທາງດ້ານນິເວດຂອງພືດແຕ່ລະສະກຸນ, ຊະນິດໃຫ້ຖ້ຖ້ວນເພື່ອຈະໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີເຊັ່ນ:
ສິ່ງເພາະລ້ຽງ, ອຸນນະພູມຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ການຕິດຕາມແລະໃຫ້ອາຫານຕາມແຕ່ລະໆດູການຂອງພືດສະນັ້ນ, ໃນ
ນີ້ວິທີການແຍກເທົ່າທີ່ລ້ຽງໃສ່ທ່ອນໄມ້ນີ້ຈະເປັນຜົນດີຕໍ່ການນຳໄປໃຊ້ໃນການເພາະລ້ຽງ ຍ້ອນວ່າມີການຈະເລີນ
ເຕີບໂຕດີແລະໄດ້ນຳໜັກສະເລ່ຍຫລາຍກວ່າວິທີການອື່ນໆ ແລະ ສາມາດນຳເອົາເຂົ້າໄປເພາະລ້ຽງໃນລະດັບຄອບຄົວ
ເພື່ອໃຫ້ເປັນເສດຖະກິດສິນຄ້າ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງລົງທຶນຫຼາຍ ແລະ ຫາສິ່ງເພາະລ້ຽງໄດ້ງ່າຍ.